

Пропозиції

Міністерства освіти і науки України

до проекту Закону України

«Про заходи щодо упорядкування системи розрахунків розмірів прожиткового мінімуму, соціальних виплат, грошових платежів і стягнень та плати за надання адміністративних послуг

(адміністративного збору)»

(реєстр. № 5045 від 08.02.2021, Кабінет Міністрів України)

(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає такі пропозиції та зауваження до проекту Закону.

1. Відповідно до статті 46 Конституції України «громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Пенсії, інші виплати соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом».

Всупереч цьому, законопроектом пропонується установити законодавчі норми щодо застосування прожиткового мінімуму для:

загальної оцінки рівня життя в Україні;

встановлення розмірів мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії за віком, визначеної відповідно до закону, державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та інших видів соціальної допомоги, які є основним джерелом доходів;

формування Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Одночасно із прожитковим мінімумом пропонується для розрахунку щомісячних соціальних виплат (надбавок, підвищень, додаткової пенсії, пенсії за особливі заслуги, різних видів соціальної допомоги), передбачених відповідно до законів і нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, установити базову величину для соціальних виплат (далі - базова величина).

Однак, чинним законодавством не визначений вичерпний перелік соціальних виплат, що є основним джерелом існування громадян, а також розрахунок розмірів таких соціальних виплат.

Також незрозуміло, яким чином буде обраховуватись ця величина, на підставі яких показників, критеріїв, і хто саме буде її обраховувати.

Оскільки заохочувальні виплати не є основним джерелом існування, відносити їх до соціальних виплат вважаємо недоречним.

Вважаємо, що законодавче затвердження такого переліку соціальних виплат повинно передувати процесу упорядкування їх розрахунків, а не навпаки.

Окрім того, у випадку прийняття законопроекту, Кабінетом Міністрів України має бути визначений перелік видів державної соціальної допомоги, до яких буде застосовуватись прожитковий мінімум або базова величина.

2. У законопроекті відсутній механізм встановлення (розрахунку) базової величини, а також чинники, що можуть впливати на її розмір.

Незрозуміло яким нормативно-правовим актом буде встановлюватися розмір базової величини та яким чином буде враховано поділ населення на соціальні і демографічні групи.

3. Чинною редакцією статті 2 Закону України «Про прожитковий мінімум» передбачено застосування прожиткового мінімуму, зокрема для визначення державних соціальних гарантій і стандартів обслуговування та забезпечення в галузі освіти. Законопроектом пропонується виключити цю норму без визначення, яка саме фінансова величина буде застосовуватись для встановлення цих стандартів та гарантій.

Крім того, сферу освіти передбачається також виключити зі статті 6 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії». Таким чином незрозуміло на основі чого буде встановлюватись базовий державний соціальний стандарт у сфері освіти.

4. Законопроектом пропонується статтю 3 Закону України «Про прожитковий мінімум» викласти у новій редакції.

Пропонуємо залишити чинну норму цієї статті щодо перегляду наборів продуктів харчування не рідше одного разу на п'ять років, а також у законопроекті вилучити слова «У структурі прожиткового мінімуму питома вага вартості становить:

наборів продуктів харчування — 50 відсотків;

непродовольчих товарів і послуг — 50 відсотків.», оскільки такі норми некоректно застосовувати для різних верств населення.

5. Пропонуємо також залишити чинну норму статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум», до якої вносяться зміни, щодо проведення науково-громадської експертизи сформованого набору продуктів харчування, а також у законопроекті вилучити слова «з урахуванням вимог бюджетного законодавства».

Міністр освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ

23. 02 2021 р.